

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Strawczynie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strawczynie jest gminną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizowania zadań własnych i zadań zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje 12 sołectw, w których zamieszkuje 11 136 osób. Wójtem Gminy jest Pan Tadeusz Tkaczyk.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strawczynie został powołany Uchwałą Nr 9/39/91 Rady Gminy w Strawczynie z dnia 20 grudnia 1991 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej pn. - „Ośrodek Pomocy Społecznej w Strawczynie”.

Ośrodek posiada własny REGON 292392864 i NIP 959-14-74-070.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strawczynie jest Pani Wiesława Jarząbek.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strawczynie stanowiący załącznik do Uchwały Nr XXIX/235/2013 Rady Gminy w Strawczynie z dnia 19 września 2013 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strawczynie zmieniony Uchwałami Nr XX/112/2016 Rady Gminy w Strawczynie z dnia 30 marca 2016 roku oraz Nr XXXII/2019/2017 Rady Gminy w Strawczynie z dnia 22 maja 2017 roku w sprawie zmian Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strawczynie;
- 2) Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 3/2013 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strawczynie z dnia 4 listopada 2013 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strawczynie. Zmiany do Regulaminu wprowadzone zostały Zarządzeniami Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strawczynie Nr 2/2016 z dnia 14 września 2016 roku oraz Nr 3/2016 z dnia 20 października 2016 roku;
- 3) Uchwałę Nr III/36/2018 Rady Gminy w Strawczynie z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego Gminy Strawczyn „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023;
- 4) Uchwałę Nr III/37/2018 Rady Gminy w Strawczynie z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia

w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023;

- 5) Uchwałę Nr XXX/26/2021 Rady Gminy w Strawczyniu z dnia 29 stycznia 2021 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania;
- 6) Zarządzenie Nr 92/2004 Wójta Gminy Strawczyn z dnia 30 grudnia 2004 roku w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strawczyniu do realizacji zadań własnych i zleconych określonych w ustawie o pomocy społecznej, do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu pomocy społecznej oraz wydawania w tych sprawach decyzji;
- 7) Zarządzenie Nr 3/10 Wójta Gminy Strawczyn z dnia 15 stycznia 2010 roku w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do załatwiania spraw i wydawania decyzji dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej;
- 8) Zarządzenie Nr 28/2021 Wójta Gminy Strawczyn z dnia 19 maja 2021 roku w sprawie upoważnienia pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strawczyniu do zastępowania Kierownika w sprawach związanych z bieżącą działalnością Ośrodka, do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń w sprawach z zakresu m. in. ustawy o pomocy społecznej, o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Magdalena Pracon – koordynator kontroli – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 829/2022 z dnia 18 października 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, Pana Mariusza Paska.

2. Barbara Nowak – Kierownik w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 831/2022 z dnia 18 października 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, Pana Mariusza Paska.
3. Barbara Smolanko – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 830/2022 z dnia 18 października 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, Pana Mariusza Paska.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strawczynie pod pozycją nr 1/2022.*

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 19 – 21 października 2022 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.
2. Ocena realizacji zadań zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strawczynie mieści się w budynku Urzędu Gminy przy ul. Żeromskiego 16, tel. 041 303 80 18. W wyniku przeprowadzonej wizytacji

ustalono, że jednostka zajmuje 5 pomieszczeń: 3 na parterze i 2 na I piętrze, wyposażone w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej. Pracownicy socjalni zajmują 3 pokoje: po 2 osoby w dwóch pokojach i 3 osoby w jednym pomieszczeniu. Klienci mają możliwość przedstawiania swoich problemów w pokoju kierownika (Załącznik nr 1 – Protokół oględzin).

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji GOPS jest: niepełnosprawność, ubóstwo i bezrobocie.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest w kasie Urzędu Gminy w Strawczynie lub przekazywana na indywidualne konta bankowe.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.

W dniach kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Strawczynie w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych na umowę o pracę było 8 pracowników: kierownik oraz 7 pracowników socjalnych, w tym 2 osoby na 0,5 etatu (Załącznik nr 2 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze). Ponadto Ośrodek zatrudnia na umowę zlecenie 6 osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Kierownik posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach pracy.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

miernik: liczba mieszkańców gminy

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = 11.136/6 etatu = 1.856

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na jeden etat pracownika socjalnego przypada 1 856 mieszkańców.

Ad 2. Ocena realizacji zadań zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.).

Zasiłki stałe

Z informacji przekazanych przez Kierownika GOPS (Załącznik nr 3 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że w roku 2022 do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla **56 osób, w tym dla 45 samotnych**. Za 43 osoby Ośrodek odprowadza składkę zdrowotną.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób pobierających zasiłki stałe, na podstawie której wydano decyzje administracyjne:

5010Zs/40/2022; 5010Zs/35/2022; 5010Zs/55/2022; 5010Zs/26/2022; 5010Zs/36/2022; 5010Zs/21/2022; 5010Zs/38/2022; 5010Zs/56/2022; 5010Zs/12/2022; 5010Zs/3/2022.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty zawierają datę wpływu do Ośrodka.

Przy zasiłkach stałych, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku, sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydanych na zasiłki stałe odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie Kierownika do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. W sprawdzonych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

Informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym była przekazywana stronie prawidłowo – odrębnym pismem.

W postanowieniu decyzji wpisywano wysokość świadczenia, okres, na jaki zostało ono przyznane oraz sposób i terminy wypłat.

W styczniu 2022 roku wszystkie zasiłki przeliczone zostały zgodnie z nowymi kryteriami dochodowymi wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W trakcie czynności kontrolnych odnotowano, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym, w których wypłata świadczenia realizowana była przed ich uprawomocnieniem, nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, natomiast w pouczeniu skontrolowanych decyzji nie poinformowano strony o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Kierownika Ośrodka w roku 2022 do dnia kontroli pomocą okresową objęto **16 osób**. Wysokość wypłacanych zasiłków jest zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej ze środków budżetu państwa.

Kontroli poddano dokumentację osób objętych pomocą na mocy decyzji o numerach:
5011Zo/10/2022/2;   5011Zo/4/2022/2;   5011Zo/8/2022/2;   5011Zo/9/2022/2;
5011Zo/11/2022/2;   5011Zo/12/2022/2;   5011Zo/3/2022/2;   5011Zo/2/2022/2;
5011Zo/1/2022/2; 5011Zo/5/2022/2.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek opatrzony datą wpływu). W aktach znajdują się m.in.: aktualne dochody, odcinki emerytur i rent, zaświadczenia z PUP, zaświadczenia o powierzchni gospodarstwa rolnego, kserokopie decyzji potwierdzające wysokość pobieranych zasiłków stałych.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano właściwe przepisy ustawy o pomocy społecznej wraz z aktualnym publikatorem, kodeks postępowania

administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a także upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika OPS do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji informowano klientów o wysokości przyznanej pomocy, okresie na jaki przyznano zasiłek, wskazywano powód udzielenia pomocy oraz termin i sposób wypłaty zasiłku okresowego.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji. Brak informacji o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Sprawdzonym decyzjom administracyjnym, w których wypłata świadczenia realizowana była przed ich uprawomocnieniem, nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu”

Z informacji uzyskanych od Kierownika GOPS wynika, że w badanym okresie pomocy w formie **gorącego posiłku** w ramach Programu udzielono **67** dzieciom w szkołach i przedszkolach oraz **1** osobie dorosłej. W okresie tym udzielono także **zasiłków celowych dla 77 osób**.

Dożywianie prowadzone jest w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie Gminy Strawczyn:

Lp.	Typ placówki	Liczba uczniów dożywianych	Cena za posiłek	Rodzaj posiłku
1.	Zespół Placówek Oświatowych w Strawczynie	16	3,50 zł	jedno gorące danie
	Przedszkole	1	8,00 zł	
2.	Szkoła Podstawowa w Oblęgorku	4	3,50 zł	jedno gorące danie
3.	Szkoła Podstawowa w Promniku	13	3,00 zł	jedno gorące danie
4.	Szkoła Podstawowa w Niedźwiedziu	4	2,00 z	jedno gorące danie
5.	Szkoła Podstawowa w Chełmcach	11	3,00 zł	jedno gorące danie
6.	Szkoła Podstawowa w Rudzie Strawczyńskiej	1	9,00 zł	jedno gorące danie
7.	Szkoła Podstawowa w Korczynie	13	6,00 zł	jedno gorące danie
	Przedszkole	4	8,00 zł	

Dodatkowo w 2022 roku Ośrodek opłacał posiłki za 7 uczniów uczęszczających do szkół poza terenem gminy Strawczyn.

Pozytywnym jest fakt, iż w szkołach na terenie gminy dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z ideą Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

5012Zc/6/2022/P; 5012Zc/7/2022/P; 5012Zc/9/2022/2/P; 5012Zc/11/2022/P;
5012Zc/8/2022/2/P; 5012Zc/22/2022/P; 5012Zc/24/2022/P; 5012Zc/25/2022/P;
5012Zc/28/2022/P; 5012Zc/30/2022/P;

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

5023D/21/2022; 5023D/24/2022; 5023D/26/2022; 5023D/19/2022; 5023D/22/2022;
5023D/27/2022/2; 5023D/28/2022; 5023D/30/2022; 5023D/35/2022/2; 5023D/19/2022/2.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja określająca sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc. Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, Uchwałę Nr 140 Rady Ministrów z 2018 roku w sprawie ustanowienia Programu, Uchwałę Rady Gminy Strawczyn w sprawie podniesienia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy. Wymienione akty prawne przywołane zostały z aktualnym publikatorem. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wpisywano także upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika GOPS.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych przyznających posiłki brak art. 48 ustawy o pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji przyznającej posiłek określano kto jest jego biorcą, na jaki okres przyznano posiłki, cenę za jednostkowy posiłek oraz miejsce wydawania posiłków.

Decyzje na posiłek wydawane są zgodnie z rokiem budżetowym.

W postanowieniu decyzji przyznających zasiłki celowe widnieje zapis, że przyznaje się „świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności” – zdaniem kontrolujących należy dodać, że jest to świadczenie pieniężne w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności. W podstawie prawnej tych decyzji prawidłowo wskazano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, mówiący o zasiłku celowym.

Ponadto w kilku decyzjach na zasiłki celowe przyznano pomoc na kilka miesięcy określając kwotę miesięczną (np. w kwocie 300 zł miesięcznie od dnia 1 lipca 2022 r. do 31

grudnia 2022 r.) – zdaniem kontrolujących kwoty przyznanej pomocy powinny być wykazane odrębnie na poszczególne miesiące.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji. Brak informacji o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Sprawdzonym decyzjom administracyjnym, w których wypłata świadczenia realizowana była przed ich uprawomocnieniem, nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Strawczynie przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu leków i leczenia, opału. Zgodnie z art. 41 ust.1 cytowanej wyżej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach, specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie, w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Zasiłki celowe które nie podlegają zwrotowi.

Jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika OPS (Zał. Nr 3 pkt 18) kontrolowana jednostka, w roku 2022 do dnia kontroli udzieliła **5 rodzinom** zasiłków celowych w ramach zadań własnych gminy oraz **9 osobom** – specjalnych zasiłków celowych.

Podczas kontroli sprawdzono akta:

zasiłki celowe:

5012Zc/2/2022; 5012Zc/7/2022; 5012Zc/9/2022; 5012Zc/12/2022; 5012Zc/13/2022;

zasiłki celowe specjalne:

5012Zcs/9/2022; 5012Zcs/8/2022; 5012Zcs/7/2022; 5012Zcs/6/2022; 5012Zcs/5/2022; 5012Zcs/4/2022; 5012Zcs/3/2022; 5012Zcs/2/2022; 5012Zcs/1/2022.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny m.in. odcinki rent lub emerytur, karty informacyjne ze szpitala, faktury za zakup leków.

Pomoc w formie zasiłków celowych, w tym specjalnych przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wymienione akty prawne widniały w podstawie prawnej z aktualnymi publikatorami. W podstawie prawnej decyzji przywołano

również upoważnienie Wójta dla Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych na zasiłki celowe prawidłowo przywołano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, a w decyzjach na specjalne zasiłki celowe art. 41 wyżej wymienionej ustawy.

Pomoc przyznano prawidłowo – od miesiąca złożenia wniosku, zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W sentencji sprawdzonych decyzji na zasiłki celowe odnotowano cel na jaki przyznano pomoc, kwotę zasiłku oraz miejsce i termin realizacji świadczenia. W zasiłkach celowych specjalnych brak było celu, na jaki przyznano wsparcie. Z uzasadnienia decyzji administracyjnych wynikało na co zasiłek był przyznany.

W trzech przypadkach specjalne zasiłki celowe przyznawane były na 2 miesiące z jednorazową wypłatą. Zdaniem zespołu kontrolującego powinien być sporządzony wywiad kontrolny i wydane dwie odrębne decyzje.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół inspektorów odnotował, że prawidłowo informowano stronę o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie, brak było informacji o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strawczynie nie realizuje pomocy w formie usług opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Z informacji udzielonych przez Kierownika OPS (Zał. Nr 3 pkt 26 - Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że potrzeby w tym zakresie zostały zaspokojone przez członków rodziny, którzy otrzymują świadczenie pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna oraz programy „Opieka wytchnieniowa” czy „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. W roku 2022 w ramach z programu "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" pomocą objęto 12 osób. Usługę świadczyło 12 asystentów. W programie „Opieka wytchnieniowa” usługi świadczyło 3 opiekunów dla 3 osób.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

W roku 2022 do dnia kontroli specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 6 dzieci z autyzmem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze wykonywane są przez 6 osób zatrudnionych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Strawczyni na umowę zlecenie. Opiekunowie posiadają ukończony trening umiejętności społecznych.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

5024.Suo/5/2022 oraz decyzje zmieniające 5024.Suo/5/2022/2 i 5024.Suo/5/2022/3; 5024.Suo/3/2022 i decyzja zmieniająca 5024.Suo/3/2022/2; 5024.Suo/6/2022; 5024.Suo/4/2022; 5024.Suo/2/2022 i decyzja zmieniająca 5024.Suo/2/2022/2; 5024.Suo/1/2022 i decyzja zmieniająca 5024.Suo/1/2022/2.

W aktach klientów znajdują się m. in.: wywiad lub jego aktualizacja, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia o wysokości dochodów, zaświadczenia lekarskie, decyzje administracyjne wydawane na okres od 3 miesięcy do roku.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, aktualny publikator ustawy kodeks postępowania administracyjnego oraz upoważnienie Wójta dla Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji.

W podstawie prawnej brak art. 50 ustawy o pomocy społecznej, mówiącego o usługach. W decyzjach zmieniających Ośrodek przywołuje art. 106 ust 5 ustawy o pomocy społecznej. Zdaniem zespołu kontrolującego powinien być jeszcze przywołany art. 163 kodeksu postępowania administracyjnego.

W sentencji decyzji określano ilość przyznanych godzin, czas na jaki je przyznano, pełny koszt za 1 godzinę usług, koszt w procentach i koszt jednostkowy dla danej rodziny, wykonawcę usługi. Usługi przyznawano rodzicom, którzy składali wnioski, a nie wskazywano dziecka, które jest biorcą usług.

W pouczeniach decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji. Nie informowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej polegały między innymi na: pomocy w wypełnianiu różnego rodzaju wniosków i pism urzędowych m.in.: wnioski na zasiłek rodzinny, wnioski do funduszu alimentacyjnego, wnioski do komornika, redagowanie pism do ZUS, Urzędu Skarbowego, współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy odnośnie aktualnych ofert pracy oraz motywowanie osób bezrobotnych do podejmowania działań aktywizacyjnych: poszukiwanie pracy, podejmowanie prac dorywczych, podejmowanie szkoleń, informowaniu o możliwości ubiegania się o ustalenie niepełnosprawności.

W 2022 r. nie zawierano kontraktów socjalnych.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w GOPS w Strawczyźnie ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, posiłku i zasiłku celowego z programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłku celowego i specjalnego zasiłku celowego oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdują się m.in. aktualne zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur lub informacje z tych instytucji o nie pobieraniu świadczeń, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, informacje o wysokości pobieranych zasiłków stałych, faktury za zakup leków lub opału, karty leczenia szpitalnego.

Do zapisów Statutu i Regulaminu organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej nie wniesiono zastrzeżeń.

W toku kontroli ustalono, że kadra zarządzająca i pracownicy socjalni posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy. Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, w Ośrodku pracuje 7 pracowników socjalnych na 6 etatach i na jeden etat pracownika socjalnego przypada 1 856 mieszkańców.

Warunki lokalowe kontrolowanego Ośrodka są dobre i klienci mają możliwość przedstawienia swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Przy decyzjach przyznających zasiłki stałe, informację o objęciu ubezpieczeniem zdrowotnym przekazywano stronie prawidłowo – odrębnym pismem.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych przyznających świadczenia widniały aktualne na dzień wydania decyzji publikatory ustawy o pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego, przywołano rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika GOPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej oraz odpowiednie uchwały Rady Gminy.

Stwierdzono natomiast, że w podstawie prawnej decyzji przyznających posiłki z Programu dożywiania brak art. 48 ustawy o pomocy społecznej.

W podstawie prawnej decyzji przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi brak art. 50 ustawy o pomocy społecznej, mówiącego o usługach. A w decyzjach zmieniających jest przywołany art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej – brak art. 163 k.p.a.

W postanowieniu decyzji przyznających zasiłki celowe z Programu dożywiania widnieje zapis, że przyznaje się „świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności” – w opinii kontrolujących zdanie powinno brzmieć, że jest to „świadczenie pieniężne w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności”.

W kilku decyzjach na zasiłki celowe z Programu dożywiania przyznano pomoc na kilka miesięcy określając kwotę miesięczną (np. w kwocie 300 zł miesięcznie od dnia 1 lipca 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.) – zdaniem kontrolujących kwoty przyznanej pomocy powinny być wykazane odrębnie na poszczególne miesiące.

W postanowieniu decyzji na specjalne zasiłki celowe nie podawano celu pomocy. Informację taką zamieszczano dopiero w uzasadnieniu decyzji.

W trzech przypadkach specjalne zasiłki celowe przyznawane były na 2 miesiące z jednorazową wypłatą. Zdaniem zespołu kontrolującego powinien być sporządzony wywiad kontrolny i wydane dwie odrębne decyzje.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strawczyni nie realizuje pomocy w formie usług opiekuńczych, z informacji udzielonych przez Kierownika wynika, że potrzeby w tym zakresie zostały zaspokojone przez członków rodziny, którzy otrzymują świadczenie

pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna oraz programy „Opieka wytchnieniowa” czy „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.

W postanowieniu decyzji przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi określono, że usługi przyznawano rodzicom, którzy składali wnioski, a nie wskazywano dziecka, które jest faktycznym biorcą usług.

W pouczeniu wszystkich decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, natomiast nie poinformowano strony o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

W badanym okresie Ośrodek nie zawierał kontraktów socjalnych.

Sprawdzonym decyzjom administracyjnym, w których wypłata świadczenia realizowana była przed ich uprawomocnieniem, nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Pozytywnym jest fakt, że we wszystkich szkołach na terenie Gminy Strawczyn dzieci otrzymują dożywianie w formie gorącego posiłku, co jest zgodne z ideą Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika kontrolowanej jednostki.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej

wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.

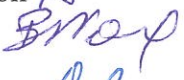

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

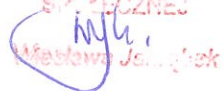
1. Protokół oględzin.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych.
3. Tabela sporządzona przez Kierownika GOPS pn. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez GOPS”.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Magdalena Pracon
2. Barbara Nowak
3. Barbara Smolanko

Ze strony kontrolowanej:

KIEROWNIK
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ

Mieszko Jan...

Kielce, dnia 21 listopada 2022 r.

Data i podpis

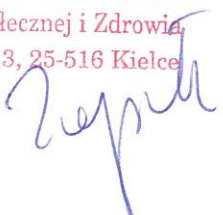
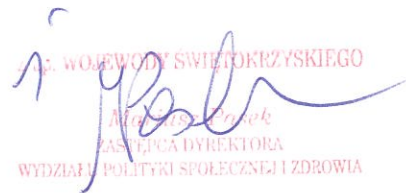
28.11.2022r.

SWIĘTOKRZYSKI

URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia

ul. IX Wieków Kielce 3, 25-516 Kielce

Magdalena Pracon
ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA